

282 వ అధ్యాయం

۲۸۲ - بَابُ النَّهْيِ عَنِ تَعْذِيبِ الْعَبْدِ
وَالدَّابَّةِ وَالْمَرَأَةِ وَالْوَلَدِ لِغَيْرِ سَبَبٍ
شُرْعِيٍّ أَوْ زَائِدٍ عَلَى قَدْرِ الْأَدَبِ

షరీఅత్ పరమైన కారణం లేకుండా లేక సంస్కారం నేర్పటానికి మించి బానిసను, పశువును, భార్యను, పిల్లల్ని శిక్షించరాదు

దివ్యఖుర్ఆన్ లో అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు:
“తల్లిదండ్రుల యెడల సద్భావంతో మెలగండి. బంధువులూ, అనాథలూ, నిరుపేదల పట్ల మంచిగా వ్యవహరించండి. పొరుగున ఉన్న బంధువులు, అపరిచితులయిన పొరుగువారు, ప్రక్కనున్న మిత్రులు, బాటసారులు, మీ ఆధీనంలో ఉన్న దాసదాసీజనం పట్ల ఉదార బుద్ధితో వ్యవహరించండి. గర్వాతిశయంతో కన్నూమిన్నూ కాననివారు, తమ గొప్పదనం గురించి విద్రవీగేవారు అంటే అల్లాహ్ ఇష్ట పడడు అని గట్టిగా నమ్మండి.” (నిసా : 36)

قَالَ اللهُ تَعَالَى: ﴿وَالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا
وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ
ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ
بِالْحَنَبِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا﴾
[النساء : ۳۶].

ముఖ్యాంశాలు

పైన పేర్కొనబడిన వారందరిపట్ల ఉత్తమంగా వ్యవహరించాలని ఈ ఆయతులో ఆదేశించటం జరిగింది. అంటే వారి పట్ల ఉత్తమ వ్యవహారానికి విరుద్ధమైన ధోరణి కనబరచ రాదన్నమాట. ఒకవేళ తమ ఆధీనంలోవున్న వారిని శిక్షించవలసి వస్తే లేక సంస్కారం నేర్పటం కోసం వారిని కొట్టవలసి వస్తే అవసరానికి మించి కొట్టకూడదు. ఎందుకంటే అది కూడా ఉత్తమ వ్యవహారానికి విరుద్ధమే.

1602. హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: ఒక స్త్రీ ఓ పిల్లి మూలంగా శిక్షకు గురైంది. ఆమె ఆ పిల్లిని చనిపోయేవరకూ కట్టిపడేసింది.

۱۶۰۲ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ
عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ: «عُذِبَتْ
امْرَأَةٌ فِي هِرَّةٍ سَجَنَتْهَا حَتَّى مَاتَتْ،
فَدَخَلَتْ فِيهَا النَّارَ، لَا مِثْرَ أُطْعِمَتْهَا

దానిమూలంగానే ఆమె నరకానికి వెళ్ళింది. ఆమె ఆ పిల్లని కట్టిపడేసి దానికి అన్నపానీయాలు పెట్టలేదు. నేలమీది క్రిమికీటకాలు తినేందుకు కూడా దాన్ని స్వేచ్ఛగా వదిలేయలేదు.

(బుఖారీ-ముస్లిం)

‘ఖషాషుల్ అర్ద్’ అంటే హాని కలిగించే పురుగులు, కీటకాలు అని అర్థం.

(సహీహ్ బుఖారీలోని అంబియా ప్రకరణం చివర్లో - సహీహ్ ముస్లింలోని సలాం ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

1) జంతువుల పట్ల కూడా మృదువుగా, ఉత్తమంగా వ్యవహరించటం అవసరమనీ, వాటి పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించటం నిషిద్ధమని ఈ హదీసు నొక్కి చెబుతోంది.

2) పశుపక్ష్యాదుల్ని పంజరల్లో, బోనుల్లో బంధించి ఉంచటం ధర్మసమ్మతమేగాని వాటి ఆహారపానీయాలను, ఇతర అవసరాలను తప్పకుండా పట్టించుకోవాలి.

1603. హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి)గారే చేసిన వేరొక కథనం ప్రకారం ఒకసారి ఆయన తాను వెళ్ళేదారిలో కొంత మంది ఖురైష్ యువకులు ఒక పక్షిని గురిపెట్టి దానిపైకి బాణాలు వదులు తున్నారు. గురితప్పిన బాణాల్ని తను తీసుకోవచ్చని వారు ఆ పక్షి యజమాని తో ఒప్పందం చేసుకున్నారు. అయితే ఇబ్నె ఉమర్ (రజి)ని చూడగానే వారు (దాన్ని అక్కడే వదిలిపెట్టి) అటూఇటూ పరుగెత్తారు. అప్పుడు ఇబ్నె ఉమర్ ఆ పక్షిని చూసి “ఎవరు ఈ పని చేసింది?” అని అడిగారు. ఆ తర్వాత ఇలా

وَسَقَتَهَا، إِذْ حَبَسَتَهَا، وَلَا هِيَ تَرَكَتَهَا تَأْكُلُ مِنْ خَشَاشِ الْأَرْضِ، مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ. «خَشَاشِ الْأَرْضِ» بِفَتْحِ الْخَاءِ الْمَعْجَمَةِ، وَبِالشَّيْنِ الْمَعْجَمَةِ الْمَكْرُورَةِ: وَهِيَ هَوَاطِمُهَا وَحَشْرَاتُهَا.

۱۶۰۳ - وَعَنْهُ أَنَّهُ مَرَّ بِفَتْيَانٍ مِنْ قُرَيْشٍ قَدْ نَصَبُوا طَيْرًا وَهُمْ يَزْمُونَهُ، وَقَدْ جَعَلُوا لِصَاحِبِ الطَّيْرِ كُلِّ خَاطِئَةٍ مِنْ نَبْلِهِمْ، فَلَمَّا رَأَوْا ابْنَ عُمَرَ تَفَرَّقُوا، فَقَالَ ابْنُ عُمَرَ: مَنْ فَعَلَ هَذَا؟ لَعَنَّ اللَّهُ مَنْ فَعَلَ هَذَا، إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ لَعَنَّ مَنْ اتَّخَذَ شَيْئًا

అన్నారు: “ఇలా చేసినవాణ్ణి దేవుడు శపించుగాక! జీవమున్న వాటిని గురి పెట్టేవాణ్ణి దైవప్రవక్త (సల్లం) శపించారు”.
(బుఖారీ-ముస్లిం)

‘గర్డ్’ అంటే “బాణం వదలిపెట్టటానికి చేసుకునే గురి” అని అర్థం.

(సహీహ్ బుఖారీలోని జబాయెహ్ ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని జంతువేట ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

గురి నేర్చుకోవటం కోసం జీవాలను కట్టివేసి వాటిమీద బాణాలు ప్రయోగించటం మహాపాపం. అలా చేసేవారు శాపానికి గురౌతారు.

1604. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (సల్లం) జంతువుల్ని కట్టి వేయటాన్ని వారించారు.
(బుఖారీ-ముస్లిం)

అంటే చంపటానికి కట్టివేయటమని అర్థం.

(సహీహ్ బుఖారీలోని జబాయెహ్ ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని జంతువేట ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

కట్టి లేక బంధించి చంపటమంటే జంతువుని ఒకచోట కదలకుండా కట్టివేసి అది చనిపోయేవరకూ దానిమీద బాణాలు, తూటాలు గురిపెట్టి వదలటమని భావం. ఇలా చేయటం మహాపాపం. జంతువుని చంపే సరైన పద్ధతి ఏమిటంటే దాన్ని అదుపులోకి తీసుకొని ఓ పదునైన కత్తితో తొందరగా దాని గొంతు కోసేయాలి. దానివల్ల దానికి ఎక్కువ బాధ కలగకుండా ఉంటుంది.

1605. హజ్రత్ అబూ అలీ సువైద్ బిన్ ముఖర్రిన్ (రజి) కథనం: నాకు బాగా గుర్తుంది. నేను ముఖర్రిన్ గారి ఏడుగురు కుమారుల్లో ఏడోవాణ్ణి. మాకు ఒక బానిసరాలు తప్ప ఇతర

فِيهِ الرُّوحُ غَرَضًا. متفقٌ عليه. **«الغَرَضُ»**: بفتح الغين المعجمة، والراءِ وَهُوَ الْهَدَفُ، وَالشَّيْءُ الَّذِي يُرْمَى إِلَيْهِ.

۱۶۰۴ - وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ تُصَبَّرَ الْبَهَائِمُ. متفقٌ عليه. وَمَعْنَاهُ: تُخْبَسَ لِلْقَتْلِ.

۱۶۰۵ - وَعَنْ أَبِي عَلِيٍّ سُوَيْدِ بْنِ مَقْرِنٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَقَدْ رَأَيْتُنِي سَابِعَ سَبْعَةٍ مِنْ بَنِي مَقْرِنٍ مَا لَنَا خَادِمٌ إِلَّا وَاحِدَةً

సేవకులు ఎవరూ ఉండేవారు కాదు. ఒకసారి మాలో అందరికన్నా చిన్న తమ్ముడు ఆమెను కొట్టాడు. అది తెలిసి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆమెను విడుదల చేయమని మమ్మల్ని ఆజ్ఞాపించారు. (ముస్లిం)

لَطَمَهَا أَصْغَرُنَا فَأَمَرْنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَنْ نُنْعِمَهَا. رَوَاهُ مُسْلِمٌ. وَفِي رِوَايَةٍ: «سَابِعِ إِخْوَةَ لِي».

వేరొక ఉల్లేఖనంలో “నేను మా అన్నదమ్ముల్లో ఏడో వాణ్ణి” అని ఉంది.

(సహీహ్ ముస్లిం లోని ఈమాన్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

తమ ఆధీనంలో ఉండే బానిసల్ని, నౌకర్లను నిష్కారణంగా కొట్టడం, వారి మీద దౌర్జన్యం చేయటం పెద్దనేరం. ఒకవేళ ఆ నేరానికి పాల్పడినట్లయితే దానికి పరిహారంగా వారిని విడుదల అయినా చేయాలి లేదా మరే విధంగానయినా వారిని తమ పట్ల ప్రసన్నుల్ని చేసుకోవాలి. లేకపోతే ఆ విధంగా దౌర్జన్యం చేసేవాడు దేవుని దృష్టిలో నేరస్థుడిగా పరిగణించబడతాడు. పోతే హదీసులో పేర్కొనబడిన ఆ ఏడుగురు అన్నదమ్ములూ దైవప్రవక్త సహచరులు. మదీనాకు వలసవచ్చినవారు (ముహాజిర్లు).

1606. హజ్రత్ అబూ మస్వూద్ బద్రి (రజి) కథనం: నేను నా బానిసను కొరడాతో కొడుతున్నప్పుడు వెనుక నుంచి, “విను! అబూ మస్వూద్!” అన్న గొంతు వినిపించింది. కాని నేను ఆవేశంలో ఆ గొంతుని అర్థం చేసుకోలేక పోయాను. ఆ వ్యక్తి దగ్గరికి వచ్చిన తరువాత తెలిసింది- ఆయన దైవప్రవక్త (సల్లం) అని. ఆయన నన్ను (మందలిస్తూ), “అబూ మస్వూద్! నీకు ఈ బానిస మీదున్న అధికారం కన్నా దేవునికి నీమీదున్న అధికారం గొప్పది జాగ్రత్త!” అని అంటున్నారు. తక్షణమే

١٦٠٦ - وَعَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْبَدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنْتُ أَضْرِبُ غُلَامًا لِي بِالسَّوْطِ، فَسَمِعْتُ صَوْتًا مِنْ خَلْفِي: «اعْلَمْ أَبَا مَسْعُودٍ، فَلَمْ أَفْهَمْ الصَّوْتَ مِنَ الْغَضَبِ، فَلَمَّا دَنَا مِنِّي إِذَا هُوَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ فَإِذَا هُوَ يَقُولُ: «اعْلَمْ أَبَا مَسْعُودٍ أَنَّ اللَّهَ أَقْدَرُ عَلَيْكَ مِنْكَ عَلَى هَذَا الْغُلَامِ»، فَقُلْتُ: لَا أَضْرِبُ مَمْلُوكًا بَعْدَهُ أَبَدًا. وَفِي رِوَايَةٍ: فَسَقَطَ السَّوْطُ مِنْ يَدِي

నేను “ఇక నుంచి నేను ఏ బానిసనూ కొట్టను” అని ప్రతిజ్ఞ చేసుకున్నాను.

వేరొక ఉల్లేఖనంలో “దైవప్రవక్తను చూడగానే భయంతో నాచేతిలోని కొరడా జారి క్రిందపడింది” అని ఉంది.

ఇంకొక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: వెంటనే నేను “దైవప్రవక్తా! అల్లాహ్ ప్రసన్నత కోసం నేనీ బానిసకు స్వేచ్ఛనిస్తున్నాను” అని అన్నాను. అది విని ఆయన “నువ్వొకవేళ అతనికి స్వేచ్ఛ ఇవ్వకపోతే నరకాగ్ని నిన్ను తప్పకుండా చుట్టుకుంటుంది (లేక) అంటు కుంటుంది” అని హెచ్చరించారు. ఈ ఉల్లేఖనాలన్నీ ముస్లిం పేర్కొన్నవి.

(సహీహ్ ముస్లిం లోని ఈమాన్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

1) తమ ఆధీనంలో ఉండే బానిసల్ని, నౌకర్లను నిష్కారణంగా దండించటం లేక తప్పుకు మించి శిక్షించటం చేయరాదని ఈ హదీసులో హెచ్చరించటం జరిగింది.

2) దైవం తరపు నుంచి దైవప్రవక్త (సల్లం)కు ప్రసాదించబడిన గాంభీర్యం గురించి కూడా ఈ హదీసులో కాస్త వివరించటం జరిగింది.

1607. హాజ్రత్ ఉబై ఉమర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: ఎవరైనా తన బానిసను అతను చేయని నేరానికి శిక్షిస్తే లేక చెంపదెబ్బ కొడితే అతనికి స్వేచ్ఛ ఇచ్చేయటమే దానికి పరిహారం.

(ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లిం లోని ఈమాన్ ప్రకరణం)

مِنْ هَيْبَتِهِ. وَفِي رِوَايَةٍ: فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! هُوَ حُرٌّ لِرُؤْيِيهِ اللَّهِ تَعَالَى، فَقَالَ: «أَمَا لَوْ لَمْ تَفْعَلْ، لَلْفَحْتِكَ النَّارُ، أَوْ لَمَسْتِكَ النَّارُ» رَوَاهُ مُسْلِمٌ بِهَذِهِ الرِّوَايَاتِ.

۱۶۰۷ - وَعَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: «مَنْ ضَرَبَ غُلَامًا لَهُ حَدًّا لَمْ يَأْتِهِ، أَوْ لَطَمَهُ، فَإِنَّ كَفَّارَتَهُ أَنْ يُعْتِقَهُ» رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

ముఖ్యాంశాలు

ఖాజీ అయాజ్ ఇలా అంటున్నారు: అలాంటప్పుడు బానిసను విడుదల చేయటం వాజిబ్ (తప్పనిసరి) కాదనీ, కేవలం అభిలషణీయం మాత్రమేనన్న విషయంపై పండితుల మధ్య ఏకాభిప్రాయం ఉంది. అయితే ఆ విధంగా విడుదల చేయటం వల్ల లభించే పుణ్యం సాధారణ విడుదలకు లభించే పుణ్యానికి సమానం కాదుగాని అది యజమాని దౌర్జన్యానికి మాత్రం తప్పకుండా పరిహారం అవుతుంది.

1608. హుజ్రత్ హిషామ్ బిన్ హకీమ్ బిన్ హిజామ్ (రజి) కథనం ప్రకారం ఒకసారి ఆయన సిరియా గుండా వెళ్తుంటే ఒకచోట ఆయనకు కొందరు అరబ్బీతర రైతులు కనిపించారు. వారిని ఎండలో నిలబెట్టి వారి తలల మీద జైతూన్ నూనె పోయడం జరిగింది. అదిచూసి ఆయన “ఇక్కడ ఏం జరుగుతుంది?” అని అడిగారు. “వీరిని పన్ను చెల్లించ నందుకు శిక్షించటం జరుగుతోంది.” వేరొక ఉల్లేఖనం ప్రకారం, “జిజ్ఱీయా చెల్లించనందుకు వీరిని బంధించటం జరిగింది” అని ఎవరో ఆయనకు చెప్పారు. అది విని ఆయన, “ప్రపంచంలో మనుషుల్ని శిక్షించే వారిని దేవుడు శిక్షిస్తాడని దైవప్రవక్త (సల్లం) చెబుతుండగా నేను విన్నాను. దీనికి నేను సాక్ష్యం చెబుతాను” అని అన్నారు. తర్వాత ఆయన వారి గవర్నరు దగ్గరికి వెళ్ళి అతనికి ఈ హదీసు తెలియజేశారు. ఫలితంగా గవర్నరు ఆదేశం మేరకు వారిని వదిలేయటం జరిగింది. (ముస్లిం)

۱۶۰۸ - وَعَنْ هِشَامِ بْنِ حَكِيمِ بْنِ حِزَامٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّهُ مَرَّ بِالشَّامِ عَلَى أَنَسٍ مِنَ الْأَنْبَاطِ، وَقَدْ أُتِيمُوا فِي الشَّمْسِ، وَصَبَّ عَلَى رُؤُوسِهِمُ الزَّيْتُ! فَقَالَ: مَا هَذَا؟ قِيلَ: يُعَذَّبُونَ فِي الْخَرَاجِ، وَفِي رَوَايَةٍ: حُبُّسُوا فِي الْجَزِيَّةِ. فَقَالَ هِشَامٌ: أَشْهَدُ لَسَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: «إِنَّ اللَّهَ يُعَذِّبُ الَّذِينَ يُعَذَّبُونَ النَّاسَ فِي الدُّنْيَا» فَدَخَلَ عَلَى الْأَمِيرِ، فَحَدَّثَهُ، فَأَمَرَ بِهِمْ فَخُلُوا. رواه مسلم. «الْأَنْبَاطِ» الْفَلَاحُونَ مِنَ الْعَجَمِ.

‘అన్బాత్’ అంటే అరబ్బేతర రైతులు అని అర్థం.

(సహీహ్ ముస్లిం లోని బిర్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

1) ఇస్లామీయ రాజ్యపరిధుల్లో ఉండే ముస్లిమేతరుల ఆధీన భూముల నుండి వచ్చే ఆదాయంలో నుండి వసూలు చేసే పన్నును ‘ఖిరాజ్’ అని అంటారు. ముస్లింల భూముల ఆదాయం నుండి వసూలు చేసే పన్నును ‘ఉష్’ అని అంటారు.

అదే విధంగా ఇస్లామీయ రాజ్యంలో ఉండే జిమ్మీల (శరణార్థుల) ధన మానప్రాణాలను రక్షించినందుకుగాను వారినుండి వసూలు చేసే వార్షిక రుసుమును ‘జిజ్ యా’ అని అంటారు. ముస్లింలు ప్రతి సంవత్సరం ఇస్లామీయ రాజ్యానికి జకాత్ చెల్లిస్తారు. అలాగే ముస్లిమేతరులు జిజ్ యా చెల్లిస్తారు.

2) ఇక్కడ ‘శిక్ష’ అంటే దేవుడు నరకంలో నరకవాసులకు విధించే ఒక ప్రత్యేక రకమైన శిక్ష అన్నమాట. ప్రపంచంలో ఎవరైనా అలాంటి శిక్ష విధించటాన్ని దేవుడు ఇష్టపడడు. ఆ శిక్ష విధించేవారిని ప్రళయదినాన తాను ఆ శిక్షకు గురిచేస్తాడు. ముందుబెండలో నిలబెట్టి తలమీద జైతూన్ నూనె పోయటం కూడా ఒక రకంగా నరకయాతనే. కనుకనే హిషామ్ (రజి) గవర్నరుకు దైవప్రవక్త హదీసు వినిపించి ఆ శిక్షను ఆపు చేయించారు.

3) మంచిని ఆదేశించి చెడుని నిర్మూలించే బాధ్యతను నిర్వర్తించటం ప్రతి ముస్లిం విధి.

4) దౌర్జన్యకారుల్ని వారు చేస్తున్న దౌర్జన్యాల గురించి హెచ్చరించాలి. దానివల్ల వారు దౌర్జన్యకాండను మానుకోవచ్చు.

1609. హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) కథనం: ఒక గాడిద మొహం మీద (గుర్తుకోసం) వాతపెట్టబడి ఉండటం చూసి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆ విధంగా మొహం మీద వాతపెట్టటాన్ని చాలా అసహ్యించుకున్నారు.

ఆ తర్వాత ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) (ఒక గాడిదను చూపిస్తూ), “దైవసాక్షి! నేను దీనికి వాతపెడతాను కాని దీని మొహానికి అత్యంత దూరంలో పెడతాను” అని అన్నారు. అప్పుడు ఆయన ఆదేశం

۱۶۰۹ - وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: رَأَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ حِمَارًا مَوْسُومَ الْوَجْهِ، فَأَنْكَرَ ذَلِكَ. فَقَالَ: وَاللَّهِ! لَا أَسْمُهُ إِلَّا أَفْصَى شَيْءٍ مِنَ الْوَجْهِ، وَأَمَرَ بِحِمَارِهِ: فَكَوِيَ فِي جَاعِرَتَيْهِ، فَهَرَّ أَوْلَى مَنْ كَوِيَ الْجَاعِرَتَيْنِ. رواه مسلم.

«الْجَاعِرَتَانِ نَاحِيَتَا الْوَرَكَيْنِ حَوْلَ الدُّبْرِ»

మేరకు ఆ గాడిద పిరుదుల కొనభాగం మీద వాతపెట్టటం జరిగింది. ఆ విధంగా (పశువులకు) పిరుదుల కొన భాగం మీద వాత పెట్టించిన మొదటి వ్యక్తి ఆయనే. (ముస్లిం)
 'జాయిరతాన్' అంటే పిరుదుల అంచులు అని అర్థం.

(సహీహ్ ముస్లింలోని వస్త్రధారణ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

గుర్తుగా లేక తేడా కన్పించటం కోసం పశువులకు వాతలు పెట్టాల్సి వచ్చినప్పుడు మొహాన్ని వదలిపెట్టి మరెక్కడయినా వాతలు పెట్టాలి.

1610. హజ్రత్ ఇబ్నై అబ్బాస్ (రజి) గారే చేసిన వేరొక కథనం: దైవప్రవక్త (సల్లం)కు దారిలో మొహం మీద వాత పెట్టబడివున్న ఒక గాడిద కనిపించింది. దాన్నిచూసి ఆయన “దీనికి వాతపెట్టిన వాణ్ణి దేవుడు శపించుగాక!” అని అన్నారు. (ముస్లిం)

۱۶۱۰ - وَعَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ مَرَّ عَلَيْهِ حِمَارًا قَدْ وُسِمَ فِي وَجْهِهِ، فَقَالَ: «لَعَنَ اللَّهُ الَّذِي وَسَمَهُ» رواه مسلم. وفي رواية لمسلم أيضاً: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الضَّرْبِ فِي الْوَجْهِ، وَعَنِ الْوَسْمِ فِي الْوَجْهِ.

ముస్లింలోని వేరొక ఉల్లేఖనంలోనే “దైవప్రవక్త (సల్లం) మొహం మీద కొట్టటాన్ని, వాత పెట్టటాన్ని వారిం చారు” అని ఉంది.

(సహీహ్ ముస్లింలోని వస్త్రధారణ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

శరీరంలో ముఖం అత్యంత సున్నితమైన భాగం. కనుక మనిషి లేక పశువు ముఖంపైనయినా సరే; కొట్టటం, వాతపెట్టటం లేక ముఖశాకుమార్యం సహించలేని మరే పని అయినా చేయటం తగదు. అందుకే సంస్కారం నిమిత్తం భార్యని, పిల్లల్ని, నౌకర్లను కొట్టటానికి అనుమతించినప్పటికీ మొహం మీద కొట్టకుండా జాగ్రత్తపడాలని తాకీదు చేయటం జరిగింది.

